

Nr 174

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen om ökning av den svenska andelen i världsbankens grundfond; given Stockholms slott den 30 oktober 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärendena för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en höjning av Sveriges andel i världsbankens grundfond med 37,3 milj. dollar (ca 193 milj. kr.) till 277,3 milj. dollar (ca 1 435 milj. kr.) samt bemyndigar Kungl. Maj:t att lämna riksbanken garanti för täckning av eventuella förluster, som hänförs till de nya insatserna. Riksdagen föreslås vidare bemyndiga riksbanken att tillskjuta det erforderliga kapitalet.

Utdrag ur protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 30 oktober 1970.

Närvarande:

Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ökning av den svenska andelen i världsbankens grundfond* samt anför.

Inledning

År 1950 godkände riksdagen (prop. 1950: 89, BaU 8, rskr 421) Sveriges anslutning till Internationella återuppbyggnadsbanken (världsbanken, IBRD). Anslutningen skedde på hösten 1951 varvid Sveriges andel av världsbankens grundfond fastställdes till 100 milj. dollar (ca 517 milj. kr.). Av detta belopp erlades 2 % i guld och 18 % i kronor, medan resterande 80 % utgjorde ett garantibelopp, som skulle inbetalas endast om det var nödvändigt för att möta bankens förpliktelser.

Efter riksdagens godkännande (prop. 1959: 126, BaU 30, rskr 275) fördubblades år 1959 den svenska andelen i världsbankens grundfond i anslutning till en generell kvotökning i Internationella valutafonden (IMF). Ökningen av Sveriges grundfondsinsats till 200 milj. dollar (ca 1 034 milj. kr.) förutsatte ej någon ytterligare inbetalning.

År 1965 godkände riksdagen (prop. 1965: 122, BaU 42, rskr 335) dels en ökning av den svenska kvoten i valutafonden, dels en häremot svarande höjning av Sveriges andel i världsbankens grundfond med 40 milj. dollar till 240 milj. dollar (ca 1 242 milj. kr.). Av höjningen skulle 400 000 dollar inbetalas i guld eller dollar och 3,6 milj. dollar erläggas i kronor till världsbankens konto i riksbanken. Resterande 36 milj. dollar utgjorde en garantiandel, som endast behövde inbetalas i den mån detta skulle bli nödvändigt för att möta världsbankens förpliktelser.

Sveriges andel efter 1965 års höjning uppgår till 240 milj. dollar, varav 2,4 milj. dollar på föreskrivet sätt har inbetalats i guld eller dollar. 21,6

milj. dollar har gottskrivits världsbankens konto i riksbanken, medan resterande belopp 216 milj. dollar utgör en garantidel. Riksbanken har i enlighet med riksdagens bemyndigande tillskjutit det svenska insatskapitalet.

Vid varje tillfälle då Sveriges andel i världsbankens grundfond höjts har Kungl. Maj:t av riksdagen bemyndigats lämna riksbanken garanti för eventuella förluster på grund av de berörda insatserna.

I en rapport av den 6 januari 1970 till världsbankens styrelse har bankens direktion föreslagit, att flertalet av medlemsländerna (75 av totalt 112) bereds tillfälle att delta i en selektiv höjning av andelarna i världsbankens grundfond. Med framhållande av den praxis som hittills tillämpats i fråga om relationen mellan medlemsländernas insatser i Internationella valutafonden och världsbanken har direktionen i ovan nämnda rapport hänvisat till åtgärder som vidtagits inom valutafonden för en ökning av medlemsländernas kvoter (jfr prop. 1970: 95, BaU 38, rskr 326). Medlemsland, som genom kvotökning i valutafonden har ökat sin andel i valutafondens totala kvotsumma, förväntas sålunda ansöka om motsvarande procentuella höjning av sin kapitalandel i världsbanken.

Vid beräkning av de andelsteckningar i världsbanken som har aktualiserats med denna praxis anser direktionen, att endast den del av föreslagna kvotökningar, som ligger över 25 % av de nuvarande kvoterna, påverkar medlemmarnas procentuella andel av den totala kvotsumman i valutafonden och därför påkallar motsvarande andelshöjningar i världsbanken.

Till direktionens rapport har fogats ett förslag till antal nya andelar i världsbanken, som varje medlemsland erbjuder teckna under tiden den 30 oktober 1970—den 15 november 1971. Föreslagna antal andelar är att betrakta som högsta antal, vilka medlemmarna har möjlighet att underskrida och teckna i omgångar under föreskriven tid. Priset för varje tecknad andel är 100 000 dollar (ca 517 000 kr.), varav 10 000 dollar (ca 52 000 kr.) skall inbetalas och resterande 90 000 (ca 465 000 kr.) utgöra garantikapital.

I en tilläggsrapport till världsbankens styrelse har direktionen vidare föreslagit en höjning av världsbankens grundkapital (auktoriserade kapital) med 3 000 milj. dollar till 27 000 milj. dollar, så att utrymme bereds för de föreslagna höjningarna av medlemmarnas och kommande medlemmars kapitalteckning. Den av direktionen föreslagna höjningen av vissa andelar i världsbankens grundfond har godkänts den 31 juli 1970 genom röstningsförfarande inom bankens styrelse. På motsvarande sätt väntas styrelsen inom kort godkänna förslaget till höjning av världsbankens auktoriserade kapital. Beslutet och föreliggande resolutionsförslag torde som *bilaga 1* och 2 få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende.

I en den 21 maj 1970 dagtecknad skrivelse har *fullmäktige i riksbanken* hemställt att Kungl. Maj:t utverkar riksdagens bemyndigande att godkänna en höjning av Sveriges andel i världsbankens grundkapital från 240 milj.

dollar (ca 1 242 milj. kr.) till 277,3 milj. dollar (ca 1 435 milj. kr.) i samband med den föreslagna höjningen med 3 000 milj. dollar av bankens auktoriserade kapital samt bemyndigande för riksbanken att erlægga därmed erforderliga insatsbelopp.

Fullmäktige anför bl. a.

Fullmäktige har i skrivelse till Kungl. Maj:t den 5 mars 1970 förordat, av skäl för vilka då redogjordes, att den för Sverige föreslagna kvotökningen i Internationella valutafonden accepteras till sitt fulla belopp. Fullmäktige anser sig böra biträda förslaget om motsvarande insatshöjning i världsbanken vilket innebär att Sverige skulle teckna samtliga av de 373 andelar av IBRD:s auktoriserade kapital, som föreslagits för Sveriges del. Andelshöjningen skulle då medföra att Sveriges tecknade kapital i världsbanken höjs med 37,3 miljoner dollar (ca 193 mkr) till 277,3 miljoner dollar (ca 1 435 mkr). Av höjningen skall 10 % d. v. s. 3,73 miljoner dollar (ca 19 mkr) inbetalas med 1 % i guld eller US-dollar och 9 % i svenska kronor. Resterande 90 % d. v. s. 33,57 miljoner dollar (ca 174 mkr) skall utgöra garantikapital.

Vad gäller riksbankens medverkan i de föreslagna höjningarna är banken beredd att fullgöra de betalningar samt påtaga sig de övriga förpliktelser som följer med teckning av 373 nya andelar, var och en med ett nominellt värde av 100 000 dollar, i världsbankens auktoriserade kapital. Fullmäktige förutsätter härvid, att Kungl. Maj:t av riksdagen bemyndigas lämna riksbanken garanti för täckning av eventuella förluster på grund av de nya insatserna.

Departementschefen

Efter förslag från Kungl. Maj:t har riksdagen tidigare i år lämnat bemyndigande att godkänna en höjning av den svenska andelen i Internationella valutafonden med 100 milj. dollar (ca 517 milj. kr.) till 325 milj. dollar (ca 1 681 milj. kr.). Alltsedan världsbankens tillkomst har det varit praxis att medlemsländer, som genom kvotökning i valutafonden har ökat sin andel i valutafondens totala kvotsumma, begär motsvarande ökning av sina andelar i bankens grundfond. Mot denna bakgrund förordar jag att den svenska andelen i världsbankens grundfond ökas med 37,3 milj. dollar (ca 193 milj. kr.) till 277,3 milj. dollar (ca 1 435 milj. kr.).

Av riksdagen bör utverkas bemyndigande för Kungl. Maj:t att godkänna den föreslagna ökningen av Sveriges andel i världsbankens grundfond och för riksbanken att tillskjuta det erforderliga kapitalet. I likhet med vad som skedde vid ökningen av insatserna år 1959 och år 1965 bör vidare Kungl. Maj:t bemyndigas att lämna den av fullmäktige i riksbanken förutsatta garantin för att riksbanken skall erhålla ersättning av statsmedel för de eventuella förluster, som kan uppkomma till följd av ökningen av den svenska insatsen.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

1) bemyndiga Kungl. Maj:t att, i enlighet med föreliggande resolutionstexter, godkänna en ökning av den svenska andelen i världsbankens grundfond med 37,3 milj. dollar till 277,3 milj. dollar,

2) bemyndiga Kungl. Maj:t att lämna riksbanken garanti för täckning av de eventuella förluster som hänför sig till den ökade insatsen, och vilka fullmäktige i banken inte anser böra belasta banken, samt

3) bemyndiga riksbanken att tillskjuta det erforderliga kapitalet samt påtaga sig de förpliktelser som följer med teckning av 373 andelar, var och en med ett nominellt värde av 100 000 dollar, i världsbankens grundfond.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 1

(Översättning)

**Special Increases in Subscriptions to
Capital Stock of the Bank**

WHEREAS the Executive Directors of the International Monetary Fund in their report to the Fund Board of Governors dated December 24, 1969 and entitled "Increases in Quotas of Members—Fifth General Review" have proposed increases in the quotas of members up to certain maximum amounts and have submitted to the Board of Governors a Resolution to that effect (hereinafter called the Fund Resolution);

WHEREAS, in accordance with past practice, members accepting increases in their quotas which have the effect of increasing their proportionate share of the aggregate of all Fund quotas (sometimes referred to as special increases) are expected to request corresponding increases in their capital subscriptions in the Bank; and

WHEREAS the Executive Directors believe that for this purpose only quota increases under the Fund Resolution in excess of 25 % of present quotas should be taken into account;

RESOLVED THAT:

Pursuant to Article II, Section 3(b) of the Articles of Agreement of the Bank, the Board of Governors hereby authorizes the acceptance by the Bank of subscriptions to shares of the capital stock of the Bank upon the following conditions:

1. Each of the members of the Bank listed below may subscribe from time to time prior to November 16, 1971 (or such later date as the Executive Directors may determine)

**Särskilda höjningar av andelsteckningarna
i bankens grundkapital**

Sedan Internationella valutafondens direktion i sin rapport "Ökningar av medlemmarnas kvoter — femte allmänna översynen" daterad den 24 december 1969 till valutafondens styrelse föreslagit ökningar i medlemskvoterna upp till vissa högsta belopp och för styrelsen framlagt en resolution i detta syfte (i det följande kallad valutafondens resolution);

Sedan i enlighet med tidigare praxis medlemmar, som accepterar kvotökningar med resultat att deras relativa andel i valutafondens totala kvotsumma (ibland kallad särskilda ökningar) ökas, förväntas begära motsvarande höjningar av sin kapitalteckning i banken; och

Sedan direktionen anser att för detta ändamål endast kvotökningar enligt valutafondens resolution utöver 25 % av nuvarande kvoter skall beaktas;

Beslutar styrelsen härigenom följande:

Enligt artikel II, paragraf 3(b) i bankens stadgar bemyndigar styrelsen härmed banken att acceptera andelsteckningar av bankens auktoriserade kapital på följande villkor:

1. Varje medlem i banken enligt nedanstående förteckning må från tid till annan före den 16 november 1971 (eller det senare datum som direktionen må bestämma) teckna

up to the maximum number of shares of stock of the Bank set forth opposite its name:

högst det antal andelar i bankens kapital, som angivits vid medlemmens namn:

Member	Maximum Number of Shares	Medlem	Föreslaget högsta antal andelar
Algeria	309	Algeriet	309
Australia	341	Australien	341
Austria	437	Österrike	437
Belgium	1,045	Belgien	1 045
Botswana	11	Botswana	11
Cambodja	11 ^a	Cambodja	11 ^a
Cameroon	95	Kamerun	95
Canada	1,498	Canada	1 498
Chile	10	Chile	10
Congo (Brazzaville)	4	Republ. Kongo	4
Cyprus	9	Cypern	9
Denmark	478	Danmark	478
Dominican Republic	10	Dominikanska rep.	10
Ecuador	10	Ecuador	10
El Salvador	13	El Salvador	13
Ethiopia	14	Etiopien	14
Finland	288	Finland	288
France	2,292	Frankrike	2 292
Gabon	20	Gabon	20
Germany	853	Förb.rep. Tyskland	853
Greece	69	Grekland	69
Guatemala	16	Guatemala	16
Guyana	11	Guyana	11
Honduras	4	Honduras	4
Iceland	34	Island	34
Iran	294	Iran	294
Iraq	58	Irak	58
Ireland	179	Irland	179
Israel	149	Israel	149
Italy	1,865	Italien	1 865
Ivory Coast	238	Elfenbenskusten	238
Jamaica	46 ^b	Jamaica	46 ^b
Japan	2,504	Japan	2 504
Jordan	24	Jordanien	24
Kenya	67	Kenya	67
Korea	149	Sydkorea	149
Kuwait	550	Kuwait	550
Lebanon	358	Libanon	358
Lesotho	11	Lesotho	11
Liberia	34	Liberia	34
Libya	364	Libyen	364
Malagasy Republic	19	Madagaskar	19
Malaysia	254	Malaysia	254
Mauritius	17	Mauritius	17

Member	Maximum Number of Shares	Medlem	Föreslaget högsta antal andelar
Mexico	200	Mexico	200
Nepal	12	Nepal	12
Netherlands	423	Nederländerna	423
New Zealand	49	Nya Zeeland	49
Nicaragua	11	Nicaragua	11
Nigeria	85 ^b	Nigeria	85 ^b
Norway	448	Norge	448
Panama	5 ^c	Panama	5 ^c
Peru	100	Peru	100
Philippines	149	Filippinerna	149
Portugal	198	Portugal	198
Saudi Arabia	183	Saudi Arabien	183
Senegal	29	Senegal	29
Sierra Leone	50	Sierra Leone	50
Singapore	209	Singapore	209
South Africa	597	Republ. Sydafrika	597
Southern Yemen	13	Sydyemen	13
Spain	704	Spanien	704
Swaziland	4	Swaziland	4
Sweden	373	Sverige	373
Syria	21	Syrien	21
Tanzania	17	Tanzania	17
Thailand	130	Thailand (Siam)	130
Trinidad & Tobago	68	Trinidad och Tobago	68
Tunisia	36	Tunisien	36
Turkey	136	Turkiet	136
United States	2,461	Förenata Staterna	2 461
Venezuela	105	Venezuela	105
Viet Nam	116	Sydvietnam	116
Yugoslavia	111	Jugoslavien	111
Zambia	115	Zambia	115

^a Membership approved by Board of Governors, but not yet effective. The number of shares shown represents the increase over and above the presently authorized number of shares.

^b In addition to an increased subscription approved but not yet effective.

^c In addition to 86 shares to which Panama has indicated an intention to subscribe as a result of an earlier increase in its IMF quota.

^a Medlemskap beviljat av styrelsen men ännu ej i kraft. Angivet antal andelar representerar höjningen utöver det för närvarande beviljade antalet andelar.

^b ökning utöver tidigare beviljad höjning av kapitalteckning som ännu ej trätt i kraft.

^c ökning utöver 86 andelar, vilka Panama har förklarat sin avsikt att teckna till följd av en tidigare ökning av landets kvot i IMF.

2. Each subscription authorized pursuant to paragraph 1 above shall be on the following terms and conditions:

a) The subscription price per share shall be \$100,000 in terms of

2. Andelsteckning bemyndigad enligt punkt 1 ovan skall ske på följande villkor:

a) Priset för varje tecknad andel skall vara 100 000 US\$ av den vikt

United States dollars of the weight and fineness in effect on July 1, 1944;

b) With respect to the subscription price of one-half of such shares, the 2 % portion payable in gold or United States dollars and the 18 % portion payable in the currency of the member shall be left uncalled on the conditions set forth in Resolution No. 129 as governing subscriptions made pursuant to Resolution No. 128 of the Board of Governors; and

c) Before any subscription shall be accepted by the Bank, the following action shall have been taken:

i) the member shall have taken all action necessary to authorize such subscription and shall furnish to the Bank such information thereon as the Bank may request;

ii) with respect to and on account of the subscription price of one-half of such shares, the member shall pay to the Bank gold or United States dollars equal to 2 % of such price; and an amount in its own currency equal to 18 % of such price;

iii) the increase in authorized capital stock of the Bank proposed in the Report of the Executive Directors dated January 6, 1970 and entitled "Increase in Authorized Capital Stock" shall have been approved by the Board of Governors of the Bank; and

iv) the Fund Resolution shall have been approved by the Board of Governors of the International Monetary Fund;

provided, further, that the Bank shall not accept any subscription prior to October 30, 1970.

och finhet som var gällande den 1 juli 1944.

b) Med avseende på priset för hälften av sådan andelsteckning skall de belopp, som motsvarar de 2 % som skall betalas i guld eller US\$, samt de 18 % som skall betalas i medlemmens valuta, förbli oinkallade enligt villkoren i styrelsens resolution nr 129 innehållande bestämmelser för andelsteckningar enligt styrelsens resolution nr 128; och

c) Ingen andelsteckning skall accepteras av banken, innan följande förutsättningar föreligger:

i) medlemmen skall ha vidtagit alla de åtgärder som är nödvändiga för andelsteckningens bemyndigande och skall tillstålla banken den information därom som banken må begära;

ii) med avseende på priset för hälften av sådan andelsteckning skall medlemmen till banken inbetala i guld eller US\$ ett belopp motsvarande 2 % av detta pris; och ett belopp i egen valuta motsvarande 18 % av detta pris;

iii) den i direktionens rapport "Höjning av det auktoriserade kapitalet" daterad den 6 januari 1970, föreslagna höjningen av bankens auktoriserade kapital skall ha godkänts av bankens styrelse; och

iv) valutafondens resolution skall ha godkänts av Internationella valutafondens styrelse.

Banken skall dock inte acceptera någon andelsteckning före den 30 oktober 1970.

Bilaga 2

(Översättning)

(Draft)

Increase of \$3,000 million in Authorized Capital Stock

WHEREAS the original capital stock of the Bank amounted to \$10,000 million in terms of United States dollars of the weight and fineness in effect on July 1, 1944;

WHEREAS the Board of Governors, by Resolutions Nos. 128, 131, 194 and 222 increased the authorized capital stock to \$24,000 million;

WHEREAS it is desirable further to increase the authorized capital stock of the Bank by \$3,000 million in order to provide for the admission of new members and for future increases in members' subscriptions;

WHEREAS the Board of Governors expects that in the circumstances members will not wish to avail themselves of their right to subscribe a proportionate share of such increase pursuant to Article II, Section 3(c) of the Articles of Agreement of the Bank:

NOW THEREFORE the Board of Governors hereby resolves as follows:

1. The authorized capital stock of the Bank shall be increased by \$3,000 million in terms of United States dollars of the weight and fineness in effect on July 1, 1944, divided into 30,000 shares having a par value of \$100,000 each.

2. In absence of notice to the contrary from any member on or before January 22, 1970, such member will be deemed to have waived its right to subscribe its proportionate share of such increase.

(Förslag)

Höjning av det auktoriserade kapitalet med 3 000 miljoner dollar

Enär bankens ursprungliga auktoriserade kapital uppgick till 10 000 miljoner US\$ av den vikt och finhet, som var gällande den 1 juli 1944;

Enär styrelsen genom resolutionerna nr 128, 131, 194 och 222 höjt det auktoriserade kapitalet till 24 000 miljoner dollar;

Enär det är önskvärt att ytterligare höja bankens auktoriserade kapital med 3 000 miljoner dollar för att bereda utrymme för inträde av nya medlemmar och för framtida höjningar av medlemmarnas andelsteckningar;

Enär styrelsen förväntar sig att under nuvarande omständigheter medlemmarna inte önskar begagna sig av sin rätt att teckna en mot tidigare andelsinnehav proportionell andel av sådan höjning enligt artikel II paragraf 3(c) i bankens stadga:

Beslutar styrelsen härigenom följande:

1. Bankens auktoriserade kapital skall höjas med 3 000 miljoner US\$ av den vikt och finhet som gällde den 1 juli 1944, fördelat på 30 000 andelar, var och en med ett nominellt värde av 100 000 dollar.

2. Såvida medlem icke annat meddelar den 22 januari 1970 eller tidigare skall sådan medlem anses ha avstått från sin rätt att teckna proportionell andel av sådan höjning.